

Revidirano u ožujku 2024.

Objašnjenje o pretragama koje provodi Komisija na temelju članka 20. stavka 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003

Ovo objašnjenje služi samo u informativne svrhe i njime se ne dovodi u pitanje službeno tumačenje istražnih ovlasti Europske komisije.

- (1) Poduzetnici ⁽¹⁾ su zakonski obvezni podvrgnuti se pretrazi naloženoj odlukom Komisije u skladu s člankom 20. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003. Svrha je pisanih naloga imenovati službene osobe i druge osobe u pratnji koje je Komisija ovlastila za provedbu pretrage („inspektori“). Svi inspektori dostavit će dokaz o identitetu.
- (2) Od inspektora se ne može zahtijevati da prošire predmet naveden u odluci ili da na bilo koji način opravdaju odluku. Međutim, mogu objasniti postupovna pitanja, na primjer o povjerljivosti ili osobnim podacima i moguće posljedice u slučaju da se poduzetnik odbije podvrgnuti pretrazi.
- (3) Poduzetniku se predaje ovjerena kopija odluke. Zapisnik o zaprimanju odluke služi samo kao potvrda o dostavi, a potpis primatelja ne podrazumijeva podvrgavanje pretrazi.
- (4) Inspektori su na temelju članka 20. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1/2003 ovlašteni:
 - (a) ući u sve prostorije, područja ili prijevozna sredstva tih poduzetnika;
 - (b) izvršiti uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju, bez obzira na medij u kojem su pohranjene;
 - (c) uzeti ili pribaviti, u bilo kojem obliku, primjerke ili izvatke iz navedenih poslovnih knjiga ili poslovne dokumentacije;
 - (d) zapečatiti svaki poslovni prostor, poslovne knjige ili poslovnu dokumentaciju za vrijeme trajanja i u opsegu koji je potreban za provođenje pretrage;
 - (e) zatražiti od bilo kojeg predstavnika ili člana osoblja poduzetnika objašnjenje u vezi s činjenicama ili dokumentacijom koje se odnose na predmet pretrage te zabilježiti odgovore.
- (5) Službene osobe i druge osobe u pratnji koje je ovlastilo ili imenovalo tijelo nadležno za tržišno natjecanje u državi članici na čijem se državnom području pretraga provodi imaju pravo aktivno pomagati inspektorima u izvršavanju

⁽¹⁾ U ovom objašnjenju pojam „poduzetnik” odnosi se na poduzetnike i udruženja poduzetnika.

njihovih zadaća. U tu svrhu imaju iste ovlasti na temelju članka 20. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1/2003 kao i inspektori (vidjeti točku 4.).

- (6) Poduzetnik se tijekom pretrage **može savjetovati s vanjskim pravnim savjetnikom**. Međutim prisutnost pravnog savjetnika na mjestu pretrage nije uvjet za zakonitost pretrage. Inspektori mogu ući u službene prostore, uručiti odluku kojom se nalaže pretraga i ući u urede po vlastitom izboru ne čekajući da se poduzetnik savjetuje s pravnim savjetnikom. Inspektori će u svakom slučaju, prije izvršenja uvida u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju, uzimanja preslika ili izvadaka tih dokumenata, pečaćenja poslovnih prostora i poslovnih knjiga ili druge poslovne dokumentacije ako je potrebno ili traženja usmenog objašnjenja, prihvatiti samo kratko odgađanje dok se čeka savjetovanje s pravnim savjetnikom. Svaku takvu odgodu treba ograničiti na najmanju moguću mjeru.
- (7) Ako bilo koji predstavnik ili zaposlenik poduzetnika, u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 773/2004, na zahtjev inspektora na licu mjesta pruži **usmena objašnjenja** u vezi s činjenicama ili dokumentacijom povezanim s predmetom pretrage, objašnjenja se mogu zabilježiti u bilo kojem obliku. U skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 773/2004, kopija svakog zapisa takve vrste stavlja se na raspolaganje predmetnom poduzetniku nakon završetka pretrage.
- (8) U slučajevima u kojima se zatraže objašnjenja od zaposlenika poduzetnika kojeg poduzetnik za to nije ovlastio, Komisija određuje rok u kojem poduzetnik može dostaviti Komisiji ispravke, izmjene ili dopune objašnjenja koja je dao taj zaposlenik, koja se tada dodaju objašnjenjima koja su zapisana tijekom pretrage.
- (9) Inspektori imaju pravo pregledati sve poslovne knjige i poslovnu dokumentaciju, bez obzira na medij na kojem su pohranjene, te uzeti ili pribaviti, u bilo kojem obliku, preslike ili izvratke iz tih knjiga ili dokumentacije. To uključuje pregled elektroničkih informacija i uzimanje takvih informacija u elektroničkom ili papirnatom obliku. Predstavnici poduzetnika imaju pravo promatrati radnje inspektora bez uplitanja u njegov rad.
- (10) Inspektori mogu pretražiti informatičko okruženje (npr. usluge u oblaku, poslužitelje, stolna računala, prijenosna računala, tablete i druge mobilne uređaje) te sve medije za pohranu koje poduzeće koristi (npr. vanjski uređaji za pohranu podataka, sigurnosne trake, USB memorijski ključevi, CD-ROM-ovi, DVD-ovi). To se odnosi i na privatne uređaje i medije koji se upotrebljavaju u profesionalne svrhe (Bring Your Own Device – BYOD) koji se nalaze u službenim prostorima. U tu svrhu inspektori mogu upotrebljavati sve ugrađene funkcije sustava u informacijskim sustavima i infrastrukturi poduzetnika. Mogu se koristiti i vlastitim namjenskim softverom i/ili hardverom („forenzički alati informacijske tehnologije”). Ti alati omogućuju Komisiji da, u skladu s člankom 20. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 1/2003, pretraži sustave i podatke poduzetnika, prije svega stvaranjem autentičnih duplikata podataka, uključujući oporavljene podatke, te da ih pretražuje uz poštovanje cjelovitosti sustava i podataka poduzetnika.
- (11) Poduzetnik je obvezan u potpunosti i aktivno surađivati s inspektorima. To znači da se od njega može zahtijevati da stavi na raspolaganje predstavnike ili članove osoblja kako bi učinkovito pomogli inspektorima. To ne obuhvaća samo obvezu davanja objašnjenja o organizaciji poduzeća i njegovu informatičkom okruženju, nego i izvršavanje posebnih zadaća kao što su upravljanje posebnim naredbama u

informatičkim sustavima radi prikupljanja informacija, korištenje ugrađenih funkcija za vođenje sudskih sporova, privremeno blokiranje pojedinačnih korisničkih računala, privremeno prekidanje veze uključenih računala s mrežom, uklanjanje i ponovno instaliranje diskova s računala te pružanje podrške u smislu „prava pristupa administratora”. Pri poduzimanju navedenih radnji poduzetnik ne smije ni na koji način utjecati na te mjere te je njegova odgovornost na odgovarajući način obavijestiti uključene/zahvaćene zaposlenike. Inspektori mogu zatražiti uporabu hardvera (npr. medija za pohranu, USB memorijskih ključeva, priključnih kabela, skenera, pisača, zaslona) koje na raspolaganje stavlja poduzetnik, ali nisu dužni koristiti se njime. Ako se to od njega zatraži, poduzetnik nad kojim se provodi pretraga obavješćuje inspektore o tome kako se njihovi zahtjevi izvršavaju dostavljanjem zapisnika ili obavješćivanjem inspektora o uputama danima zaposlenicima poduzetnika zaduženima za izvršavanje zahtjeva inspektora.

- (12) Medije za pohranu podataka odabrane za pregled inspektor može držati pod svojom kontrolom do kraja pretrage u poslovnim prostorima poduzetnika. Može ih vratiti i prije, na primjer nakon što se izradi čitljiv autentični forenzički duplikat podataka obuhvaćenih istražnim postupkom. To je autentični forenzički duplikat (dijela ili svih) podataka pohranjenih na izvornom mediju. Pregled autentičnog duplikata jednak je pregledu izvornog medija za pohranu podataka.
- (13) Poduzetnik od obavijesti o odluci o pretrazi djeluje s posebnom pažnjom i poduzima sve odgovarajuće mjere kako bi sačuvao dostupne dokaze. Dužan je o tome obavijestiti svoje osoblje i predstavnike. Brisanje (ili neovlašteno mijenjanje) poslovne dokumentacije, bilo namjerno ili zbog nemara, može omesti Komisijinu pretragu. U tom slučaju Komisija može poduzetniku izreći novčanu kaznu u iznosu do 1 % njegova ukupnog prometa u prethodnoj poslovnoj godini.
- (14) Obveza čuvanja dokaza traje dulje od samog trajanja pretrage u poslovnim prostorima poduzetnika. ⁽²⁾
- (15) Na kraju pretrage inspektori u potpunosti brišu ⁽³⁾ sve Komisijine informatičke forenzičke medije za pohranu koji sadržavaju podatke o poduzetniku. Inspektori ne brišu hardver koji je poduzetnik stavio na raspolaganje, nego ga vraćaju poduzetniku.
- (16) Ako odabir dokumenata relevantnih za pretragu još nije dovršen na dan kad je predviđen završetak pretrage u poslovnim prostorima poduzetnika, mogu postojati opravdani razlozi da Komisija odluči, također u interesu predmetnog poduzetnika, u svojim prostorijama u Bruxellesu nastaviti s uvidom u podatke koje je prikupila od poduzetnika. U tom se slučaju uz skup podataka koji se već pretražuje može prikupiti preslika skupa podataka koji se tek treba pretražiti kako bi se pretraga nastavila kasnije. Ta će se kopija zaštititi kopijom stavljanjem u zapečaćenu omotnicu koja će se dostaviti u prostorije Komisije u Bruxellesu. Komisija će pozvati poduzetnika da prisustvuje i. otvaranju zapečaćene omotnice i ii. nastavku pretrage u prostorima Komisije. Ako samo za takav nastavak pretrage poduzetnik nad kojim

⁽²⁾ Vidjeti presudu od 9. travnja 2019. u predmetu T-371/17, *Qualcomm i Qualcomm Europe protiv Komisije*, EU:T:2019:232, točka 136., potvrđenu u žalbenom postupku u predmetu C-466/19 P, *Qualcomm i Qualcomm Europe protiv Komisije*, EU:C:2021:76, točka 114.

⁽³⁾ Tehnički termin za navedeno brisanje jest „sanitizacija” (ili „sigurno brisanje”). Cilj sanitizacije potpuno je uklanjanje podataka s medija za pohranu podataka na način da se oni ni jednom poznatom tehnikom više ne mogu rekonstruirati.

se provodi pretraga snosi dodatne troškove, on može zahtijevati naknadu tih troškova putem propisno obrazloženog zahtjeva. Alternativno, Komisija može odlučiti vratiti zapečaćenu omotnicu poduzetniku bez njezina otvaranja. Komisija može zahtijevati od poduzetnika i da zapečaćenu omotnicu čuva na sigurnom mjestu kako bi se Komisiji omogućio nastavak postupka pretraživanja u službenim prostorima poduzetnika tijekom sljedećeg najavljenog posjeta.

- (17) Poduzetniku će se omogućiti da pregleda privremene skupove podataka koje su odabrali inspektori i koji će se dodati spisu predmeta kako bi odlučio želi li podnijeti zahtjeve koji se odnose, primjerice, na podatke koji bi mogli biti zaštićeni odvjetničkom tajnom ili posebne kategorije osobnih podataka ⁽⁴⁾. Poduzetnik u toj fazi može navesti smatra li da podaci koje su inspektori odabrali za unos u spis predmeta nisu povezani s predmetom odluke o pretrazi. U pogledu konačnog skupa podataka koji su odabrali inspektori tijekom pretrage na licu mjesta (ili nakon nastavka pretrage), a koji se dodaje Komisijinu spisu predmeta, poduzetnik će dobiti nosač podataka (npr. USB) na kojem su svi ti skupovi podataka pohranjeni. Poduzetnik će trebati potpisati konačne izvezene popise odabranih podataka. Inspektori će uzeti dvije istovjetne preslike tih skupova podataka pohranjene na nosaču podataka.
- (18) Može se prikupiti cjelokupan tehnički sadržaj dokaznih elemenata odabranih tijekom pretrage (npr. ako se odabere jedan prilog elektroničkoj poruci, krajnji ispis sastojat će se od glavne elektroničke poruke zajedno sa svim priložima koji joj pripadaju). Tijekom konačnog uvida u spis predmeta, svaki dokazni element može biti podijeljen na pojedinačne dijelove (npr. glavna elektronička poruka, prilozi i/ili drugi priloženi podaci) te se oni mogu dalje pojedinačno navesti ili u skladu s time biti obilježeni referentnim brojevima.
- (19) Ako poduzetnik na zahtjev inspektora stavi na raspolaganje materijale za izradu preslika, Komisija na zahtjev poduzetnika nadoknađuje trošak za materijale upotrijebljene za izradu preslika za Komisiju.
- (20) Dokumenti kopirani tijekom pretrage bit će obuhvaćeni odredbama članka 28. Uredbe (EZ) br. 1/2003 u pogledu čuvanja poslovne tajne. Ako u kasnijoj fazi postupka bude potrebno drugim stranama omogućiti pristup tim dokumentima, na primjer radi omogućivanja pristupa spisu, od poduzetnika će se zatražiti da označi sve poslovne tajne ili druge povjerljive informacije koje se nalaze u dokumentima, obrazloži zašto su povjerljive i izradi preslike koje nisu povjerljive.
- (21) Ako inspektori odluče zapečatiti poslovne prostore, poslovne knjige ili dokumentaciju, o tome se sastavlja zapisnik. Poduzetnik je dužan osigurati da postavljeni pečati ostanu neoštećeni sve dok ih inspektori ponovno ne uklone. Poseban zapisnik bit će pripremljen u trenutku uklanjanja pečata u kojem će se zabilježiti njihovo stanje u to vrijeme.
- (22) Uredba (EU) 2018/1725 primjenjuje se na osobne podatke koje Komisija prikuplja tijekom protumonopolskih istražnih postupaka. S obzirom na to da se

⁽⁴⁾ Vidjeti članak 10 stavak 1. Uredbe (EU) 2018/1725, u kojem su definirane posebne kategorije osobnih podataka kao osobni podaci koji otkrivaju rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, vjerska ili filozofska uvjerenja ili članstvo u sindikatu, genetski ili biometrijski podaci obrađeni u svrhu jedinstvene identifikacije fizičke osobe, podaci o zdravlju ili podaci o spolnom životu ili seksualnoj orijentaciji fizičke osobe. Vidjeti i članak 9. stavak 1. Uredbe (EU) 2016/679.

protumonopolska pravila EU-a odnose samo na poduzetnike, osobni podaci pojedinaca sami po sebi nisu predmet protumonopolskih istražnih postupaka i pretraga koje provodi Komisija. Osobni podaci pojedinačnih zaposlenika poduzetnika (kao što su njihova imena, telefonski brojevi, e-adrese) mogu, međutim, biti sadržani u poslovnim dokumentima koji se odnose na takve istražne postupke i stoga mogu biti kopirani ili pribavljeni tijekom pretrage i mogu postati dio spisa Komisije.

- (23) Svi osobni podaci o protumonopolskim spisima Komisije mogu se koristiti samo u svrhe u koje su prikupljeni (provedba članaka 101. i/ili 102. UFEU-a) i bit će obrađeni u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725, kako je navedeno u Izjavi o zaštiti osobnih podataka Glavne uprave za tržišno natjecanje ⁽⁵⁾.
- (24) Ako skupovi podataka koji se stavljaju na raspolaganje inspektorima uključuju posebne kategorije osobnih podataka ⁽⁶⁾, poduzetnik bi inspektore trebao upozoriti na prisutnost takvih osjetljivih osobnih podataka i istaknuti takve datoteke ili podatke. Inspektori će nastojati pregledati takvu dokumentaciju u skladu sa zasebnim postupkom uzimajući u obzir njihovu osjetljivost.

⁽⁵⁾ Vidjeti
05/privacy_statement_antitrust_en.pdf

https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2021-05/privacy_statement_antitrust_en.pdf

⁽⁶⁾ Vidjeti bilješku4.